

POTENTIALIALE

– Innovation og tendenser i bygge- og anlægsbranchen

26. juni 2018

14

Fra Superman til Supervisor

Ifølge Flemming Frost og Helle Juul, grundlæggerne af JUUL | FROST ARKITEKTER, er arkitektens rolle ikke at være superman, men derimod at agere supervisor for alle byggeriets parter.

16

Interview med Fællestegnestuen bag Circle House

I spændingsfeltet mellem idealisme, økonomisk potentiale og uundgåelig disruption.

32

Vi har mangel på arbejdskraft – men ingen krise

Cheføkonom Bo Sandberg fra Dansk Byggeri anerkender manglende arbejdskraft som en udfordring, der er kommet for at blive – men peger også på fem kanaler, der kan lede byggebranchen i fortsat positiv retning.

Anlægssum:

Nova Huset: 420 mio. SEK
 Anlæg: 16 mio. SEK
 Studenter- og forskerboliger: 90 mio. SEK
 Samlet projekt: 526 mio. SEK

Ørebro Campus er projekteret af JUUL | FROST Arkitekter med Örebroporten / ØBO / BEHRN som bygherre. Foto: Felix Gerlach

Fra Superman til Supervisor

Arkitekter kan være som superhelte, der dikterer slagets gang. Men spørger man Flemming Frost og Helle Juul, grundlæggerne af JUUL | FROST Arkitekter, er arkitektens rolle ikke at være Superman, men derimod Supervisor for alle byggeriets parter, hvor man udviser respekt og møder sine samarbejdspartnere på lige fod.

Tekst af Alexander Tengbjerg

Udenlandske bygherrer vælger i stor stil den danske tegnestue JUUL | FROST Arkitekter og 35 ud af 100 opgaver foregår i dag i lande som Sverige, Norge og Rusland. Spørger man Flemming Frost og Helle Juul findes forklaringen blandt andet i den rolle, som de påtager sig, når et nyt projekt indledes:

– Vi har oplevet, hvordan vores rolle som arkitekt gennem de seneste 50 år har bevæget sig i en mere demokratisk skabende retning. I dag er lokale interessenter og aktører medproducenter i hele processen, og vores klassiske rolle som 'mester' er blevet udviklet med vigtige opgaver som mediator og procesfacilitator. Samfundet er i stadig forunderlig forandring, og som arkitekter bliver vi løbende afkrævet svar på hvilken fremtid, vi bevæger os ind i – derfor er indsigt og viden om vores samfunds store udfordringer og menneskers nye behov en drivkraft for den merværdi, vi ønsker at tilføre ethvert projekt, forklarer Helle Juul.

– Vi har en række grundprincipper og holdninger til det samfund, vi lever i. 'At se tilbage for at se frem' er eksempelvis en tankemæssig drivkraft for udgivelsen af vores nye bog 'Lifting the gaze', hvor vi genlæser, genoplever og gentænker tidligere projekter og tanker fra vores tegnestue – og giver os selv mulighed for at reflektere over, hvor vores fag er på vej hen.

– Vi har et stort ønske om, at arkitekturen skal træde endnu tydeligere frem og understøtte en social diversitet, hvor der skabes rum for mødet mellem mennesker. Arkitekturen skal ikke kun interagere med bygningens direkte brugere, men med alt og alle i omgivelserne, fortæller Flemming Frost.

Vi skaber en fortælling til mennesker

Tegnestuen er organiseret i tre udviklingsafdelinger; By +

rum + landskab, Bygning + bebyggelse og Forskning + udvikling, og er kendetegnet ved en bred vifte af fagkompetencer. Ønsket om at skabe rum, der byder op til social interaktion, bliver også efterlevet på selve tegnestuen, hvor arkitekter, landskabsarkitekter, bygningskonstruktører og filosoffer udfordrer hinanden på kryds og tværs.

–Arkitektur er altid en del af en større sammenhæng. Hvad end det er en ny bygning, et landskab eller en større helhedsplan, så arbejder vi altid i sammenhænge og helheder. Det er vigtigt både at skabe rammerne for den fysiske planlægning og inddrage det levede liv. Det gør vi bl.a. ved at anvende vores behovskategorier, hvor vi ser på tværs af byens kontekst, rummet mellem husene, de mennesker vi planlægger for og hvordan, de skal bruge de nye rum, forklarer Flemming Frost.

– Men at arbejde med at skabe en samlet fortælling, som slutbrugeren kan relatere sig til, kræver naturligvis en lang række kompetencer og analytiske værktøjer, som vi bruger til at finde DNA. Vi har størst succes, når vi både får mulighed for at bruge alle vores kompetencer på tværs af tegnestuen. Det tager længere tid og kræver tid til refleksion, men så kan det også aflæses direkte som positiv effekt for brugerne, indskyder Helle Juul.

Revitalisering af Örebro Universitet

Det seneste eksempel på en virkeliggørelse af helhedstænkningen ses i revitaliseringen af Örebro Universitet i Sverige, hvor tegnestuen har tegnet en handelshøjskole, forsker/studiebøliger, haver og passager og en stor inviterende campusplads. I underetagerne er der etableret café, boghandel, restaurant og studiefaciliteter, som har medvirket til et pulserende socialt liv, hvor de studerende og byens borgere aktivt kan bruge universitetet, også uden for undervisningstiden:

– Med dette omfattende projekt har vi inddraget alle tegnestuens kompetencer. Det afgørende for os var at skabe en fremtidsorienteret Campus, hvor der er liv og rum til socialisering og udveksling af viden mellem mange forskellige interesser og fagligheder. Videnskabelige undersøgelser peger på, at det ikke blot er i auditoriet, at man lærer noget, men især i pauserne, hvor forelæsningen vendes og drejes blandt de studerende. Derfor har vi skabt rum i og omkring universitetet, hvor både studerende, undervisere - og også naboerne til universitet kan være sammen og udveksle viden og ideer, afslutter Helle Juul.

Den 20. september udgiver JUUL | FROST Arkitekter bogen Lifting the gaze; gennem tre temaer genbesøger bogen tre projekter, genlæser urbane teorier og reflekterer over, hvad fortiden kan lære os om fremtidens udfordringer og potentialer.